

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Університет Афійон Косатепе (Туреччина)
Університет економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні
в умовах сучасних освітніх реалій»**

21-22 березня 2024 року

Біла Церква – 2024

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/254к/96-вр> (дата звернення: 14.03.2024)
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 14.03.2024)
3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (дата звернення: 14.03.2024)

ТИМОЩУК О.Г., канд. юрид. наук, доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКЛИКИ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Тези присвячені розгляду актуальних питань, що виникають перед системою вищої юридичної освіти в контексті військових дій на території України.

Ключові слова: вища юридична освіта, підготовки правників в умовах воєнного стану, забезпечення якості вищої освіти.

Система вищої освіти в Україні, подібно до інших сфер життя країни, зазнала значних втрат і руйнувань через наступ нового етапу війни, який розпочалася 24 лютого 2022 року із боку РФ. Протягом двох років до розпочатку повномасштабної війни освітня галузь нашої країни функціонувала в умовах пандемії та обмежень, пов'язаних із швидким поширенням захворювання на COVID-19. Перед початком цих подій система вищої освіти мала на порядку денному такі питання, як реформування, впровадження норм, що були прийняті у 2014 році в новій редакції Закону України "Про вищу освіту" [1], створення системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, яка відповідала б стандартам Європейського простору вищої освіти, та інші. Однак під час пандемії пріоритетом стали питання створення безпечного середовища та впровадження дистанційного формату навчання.

Після початку повномасштабної збройної агресії ситуація в системі вищої освіти України стала ще складнішою. Освітній процес був призупинений, протягом цього часу були пошкоджені будівлі українських освітніх закладів, учасники навчального процесу опинилися в різних умовах, часто за межами України або в регіонах, що знаходяться далеко від зон бойових дій, а дехто і досі залишається на тимчасово окупованих територіях. [2, с.33]

Українська система вищої освіти, подібно до ситуації у 2014 році після анексії Криму та початку військових дій на Донбасі, стикалася з необхідністю переселення освітніх закладів на контрольовану територію. Це призвело до необхідності адаптації освітнього процесу до нових умов.

Тому необхідно визначити широкий спектр проблем і викликів, з якими стикнулася система вищої освіти України через наслідки пандемії та війни, а також

провести оцінку досвіду та прийнятих рішень органами влади та університетами у відповідь на ці виклики [3]. Повномасштабне вторгнення військ РФ на територію України 24 лютого 2022 року раптово змінило хід усіх управлінських процесів у країні, і сфера вищої освіти не є винятком. Головна мета публічної політики у цій галузі була спрямована на мінімізацію негативних наслідків військового вторгнення.

Ще до російської окупації, юридична освіта в Україні стикалася зі своїми проблемами. Незважаючи на існування кількох престижних юридичних вишів у країні, потрібно було вжити значних зусиль для покращення системи підготовки юристів. Одним із основних напрямків розвитку юридичної освіти було забезпечення високих стандартів якості навчання та адаптація навчальних програм до міжнародних стандартів.

Російська окупація спричинила серйозні зміни у всій системі освіти в Україні, включаючи і сферу юридичної освіти. Багато українських університетів на окупованих територіях були або закриті, або змушені адаптуватися до нових умов, нав'язаних окупантами. Навчальні плани також були суттєво змінені під впливом окупантів. Матеріали, що стосуються українських законів та конституції, були замінені на російські аналоги під впливом окупантів. [4, с.99]. Це призвело до перегляду підходів у судочинстві, адвокатурі та правоохоронних органах, що ставилося у протиріччя з українською правовою системою та порушувало права громадян. Це також призвело до дискредитації та знецінення освіти, яка отримувалася на цих територіях. Однак, навіть при всіх труднощах і викликах, українська юридична освіта змогла зберегти свою репутацію і продовжує активно розвиватися. Багато українських університетів здатні забезпечити високу якість освіти і відповідають європейським стандартам навчання. Студенти юридичних ЗВО України продовжують зусилля на шляху збереження та відродження своїх професійних цінностей.

Експерти вважають, що Україна найближчим часом має сконцентруватися в галузі освіти на кількох аспектах:

- подоланні наслідків військових руйнувань;
- переосмисленні та розробці нового концептуального підходу до системи в цілому для забезпечення її комплексного розвитку;
- створенні сприятливих умов для трансформації мережі освітніх закладів, що відповідає соціальним та економічним потребам країни;
- підвищенні якості освіти;
- підтримці створення інноваційного навчального та науково-дослідницького середовища;
- зміцненні співпраці з зацікавленими сторонами з метою забезпечення залучення та досягнення позитивних результатів для всіх студентів і зацікавлених сторін.

Важливо зауважити, що для досягнення таких завдань важливо залучити підтримку та співпрацю з міжнародним співтовариством. Україна має взаємодіяти з іншими країнами, організаціями та ЗВО для обміну досвідом, надання професійної експертизи та підтримки у процесі реформування юридичної освіти. Також

важливо забезпечити доступ до останніх наукових досліджень, оновлення навчальних планів та забезпечення високої професійної підготовки викладачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту. Закон України. Відомості Верховної Ради, 2014, № 37-38, ст.2004. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Ніколаєв Є., Рій Г., Шемелинець І. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. С. 33.
3. Rebuilding Ukraine: Principles and Policies. Paris Report 1. Edited by Yu. Gorodnichenko, I. Sologub, B. W. di Mauro. CEPR Press, 2022. P. 358. URL: https://cepr.org/system/files/publication-files/178114-paris_report_1_rebuilding_ukraine_principles_and_policies.pdf.
4. Константинов С. Ф. Юридична освіта та підготовка правників в умовах воєнного стану. Нове українське право. 2023. № 2. С. 98–103. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.2.12>

УДК 811.111-048.22:342(477)

САПОН-АБЛЯЗОВА Л.В., викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування

Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

ЗАКОН «ПРО ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ»: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Анотація. Розглянуті основні положення Закону «Про застосування англійської мови в Україні», який закріплює статус англійської мови, як однієї з мов міжнародного спілкування в Україні, та його вплив на подальший розвиток вищої освіти в Україні.

Ключові слова: статус англійської мови, основні положення, європейська та євроатлантична інтеграція, ключова компетентність, особисте і професійне зростання, організація освітнього процесу, вища освіта, навчальний заклад.

13 липня 2023 року за номером 9432-1 до Верховної Ради України подається оновлений проект Закону «Про застосування англійської мови в Україні», який був підтриманий більшістю депутатів 22 листопада того ж року. Закон посилається на Конституцію України в якій зазначено положення про незворотність європейського та євроатлантичного курсу України. Основною метою Закону є прагнення активізувати процеси європейської та євроатлантичної інтеграції, утвердити міжнародний імідж держави у світових глобалізаційних процесах та підвищити конкурентоспроможність, інвестиційну та туристичну привабливості України. Саме цьому має сприяти надання англійській мові статусу мови міжнародного спілкування в Україні.

В преамбулі до основних положень закону зазначається, що «знання англійської мови є однією з ключових компетентностей, необхідних кожному громадянину України для особистого та професійного зростання».[1]

Беценко Т.П. До питання про викладання курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» у різнопрофільних ЗВО.....	109
Карпенко С.Д. Українська народна казка в інтернет мережі: сучасний стан та перспективи розвитку.....	112
Римар Н. Ю. Структура макрополя «література» в епістолярних текстах Лесі Українки.....	115
Бурковська Т. М. Зінчук Р. С. Пунктуаційна культура неповних речень у виданні «Вісник Демидівщини».....	118
Шульська Н. М. Лінгвістична культура сучасного медійника: пунктуаційний рівень.....	120

СЕКЦІЯ 5

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ РЕАЛІЙ

Ковальчук І.В. Економічна депривація науково-педагогічних працівників як фактор їх професійної діяльності.....	123
Бровко Н.І. До питання відповідальності за корупційні прояви у сфері вищої освіти.....	125
Сімакова С.І. Здобуття вищої освіти засудженими в місцях позбавлення волі.....	127
Пахомова А.О. Особливості академічної мобільності здобувачів правників.....	129
Малишко І. В. Права дітей на освіту в Україні в умовах військового стану.	131
Макарчук В.В. Інформаційно-аналітична підтримка Національної поліції України у сфері національної безпеки.....	133
Сидоренко В. В. До питання нормативно-правового регулювання забезпечення академічної доброчесності в системі вищої освіти України.....	135
Тимощук О.Г. Виклики вищої юридичної освіти в умовах воєнного стану в Україні.....	138
Сапон-Аблязова Л.В. Закон «Про застосування англійської мови в Україні»: нові виклики для вищої школи.....	140
Сокиринська О.А. Імунітет цивільних осіб у міжнародному гуманітарному праві.....	142
Рубльов В.І., Рубльова Р.І., Кулікова Г.А. Міжнародне законодавство щодо забезпечення рівності прав і свобод жінок і чоловіків.....	144
Терещук М.М. Правове регулювання дистанційної освіти: європейський досвід.....	146
Росавицький О.О. Щодо правової освіти в Україні.....	149

СЕКЦІЯ 6

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Клочко А.О. Роль сучасних технологій у підвищенні цифрової компетентності здобувачів освіти.....	151
Musiichuk S.M. A vantages et inconvenients de l'apprentissage mixte pour la formation professionnelle des futurs spécialistes.....	153
Біліченко А.М. Використання інтернет-ресурсів у вивченні іноземної мови.....	156
Кириченко В.В., Сокиринська О.А. Проблеми освіти на тимчасово окупованих територіях.....	158
Коваленко А.Ю. Особливості регуляції емоційного стану здобувачів освіти фізичними вправами в умовах дистанційного навчання.....	159
Пономаренко Т. І. Професійна медіакомпетентність викладача ЗВО....	162